

Aplinkos oro kokybės tyrimų, atliktų 2026 m. birželio 1–14 d., tarpiniai rezultatai (UAB „VAATC“, Kazokiškių k., Elektrėnų sav.)

Vykdamas Aplinkos apsaugos departamento pavedimą, nuo 2026 m. kovo 25 d. (matavimai toliau tęsiami) Kazokiškėse vykdomi oro kokybės tyrimai aplinkos oro užterštumui nustatyti. Siekiant įvertinti įmonės UAB „VAATC“ veiklos poveikį aplinkai pasitelkta mobilioji oro kokybės tyrimų (toliau – OKT) stotis, kurioje sumontuota automatinė teršalų matavimo įranga. Tyrimų metu nenutrūkstamai matuojama vandenilio sulfido (H_2S) ir amoniako (NH_3) koncentracija aplinkos ore.

APLINKOS ORO KOKYBĖS MATAVIMŲ MOBILIA OKT STOTIMI REZULTATŲ VERTINIMAS

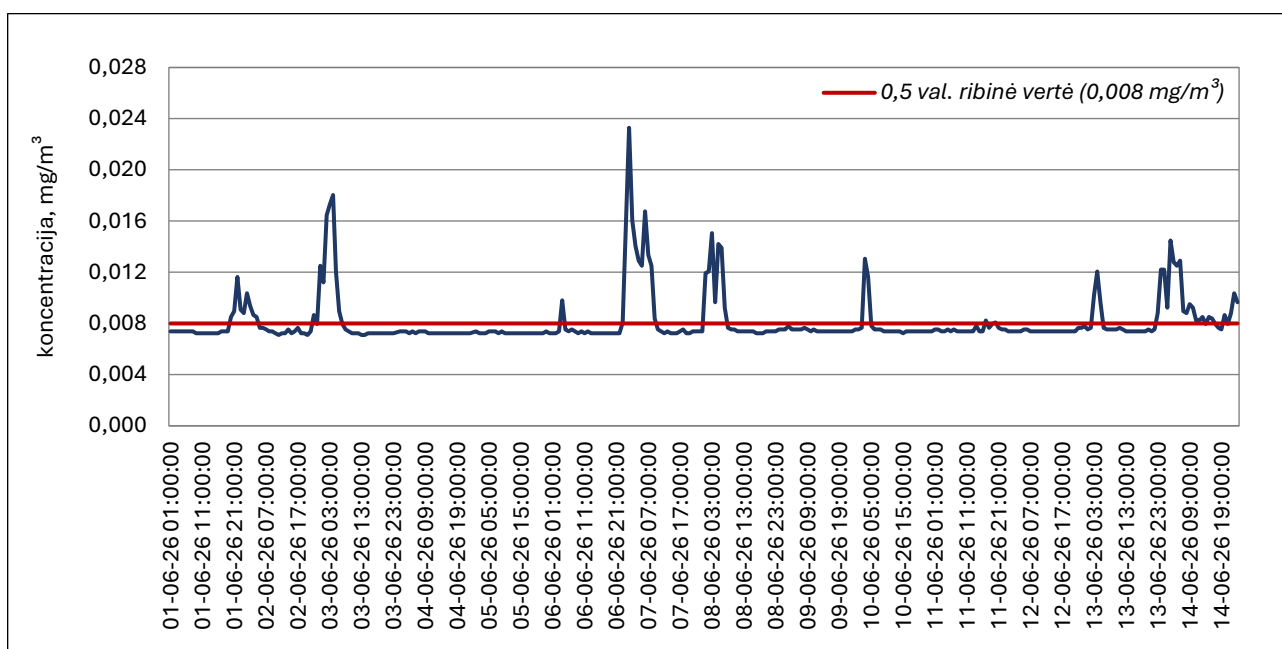
Teršalų matavimai atlikti 2026 m. birželio 1–14 d., Šilo g. 5, Kazokiškių k., Elektrėnų sav. Mobili OKT stotis pastatyta netoli individualaus gyvenamojo namo ir nutolusi maždaug 700 m atstumu nuo Kazokiškių sąvartyno (1 pav.). Remiantis meteorologiniais duomenimis, analizuojamuoju laikotarpiu vyravo vidutinio stiprumo įvairių kryptių vėjai. Tyrimų metu fiksuoti daugiausia giedri, sausi orai, kuriuos tik trumpam nutraukdavo negausūs trumpalaikiai lietūs.

1 pav. Tyrimų vieta: Šilo g. 5, Kazokiškių k., Elektrėnų sav.
(vietos LKS koordinatės: 553424, 6075670; šaltinis: www.maps.lt)

VANDENILIO SULFIDO (H₂S) tyrimų, atliktų 2026 m. birželio 1–14 d., rezultatai:

- Valandinės vandenilio sulfido koncentracijos siekė nuo 0,0071 iki 0,023 mg/m³ – 0,5 val. ribinė vertė 0,008 mg/m³ (2 pav.) bei didžiausia vidutinė paros H₂S koncentracija siekė 0,010 mg/m³ (paros ribinė vertė nenustatyta). Tuo tarpu, viso laikotarpio vidutinė vandenilio sulfido koncentracija siekė 0,0081 mg/m³.
- Šiuo laikotarpiu didžiausia 1 valandos H₂S koncentracija buvo užfiksuota birželio 7 d. 1 val. ir siekė 0,023 mg/m³, t. y. 0,5 val. ribinė vertė viršyta 2,9 karto.
- Laikotarpis, kai vandenilio sulfido (H₂S) 1 valandos koncentracija išmatuota **didesnė negu 0,00849 mg/m³** sudaro 57 val. arba 17 % matavimų laiko. Tomis valandomis, kai buvo užfiksuoti H₂S koncentracijos viršijimai, daugiausiai vyravo nestiprūs, pietinių kryptių vėjai. Be to, didžiausios šio teršalo koncentracijos fiksuotos paryčiais (2–6 val. ryto) ar vėlyvo vakaro ir nakties metu.

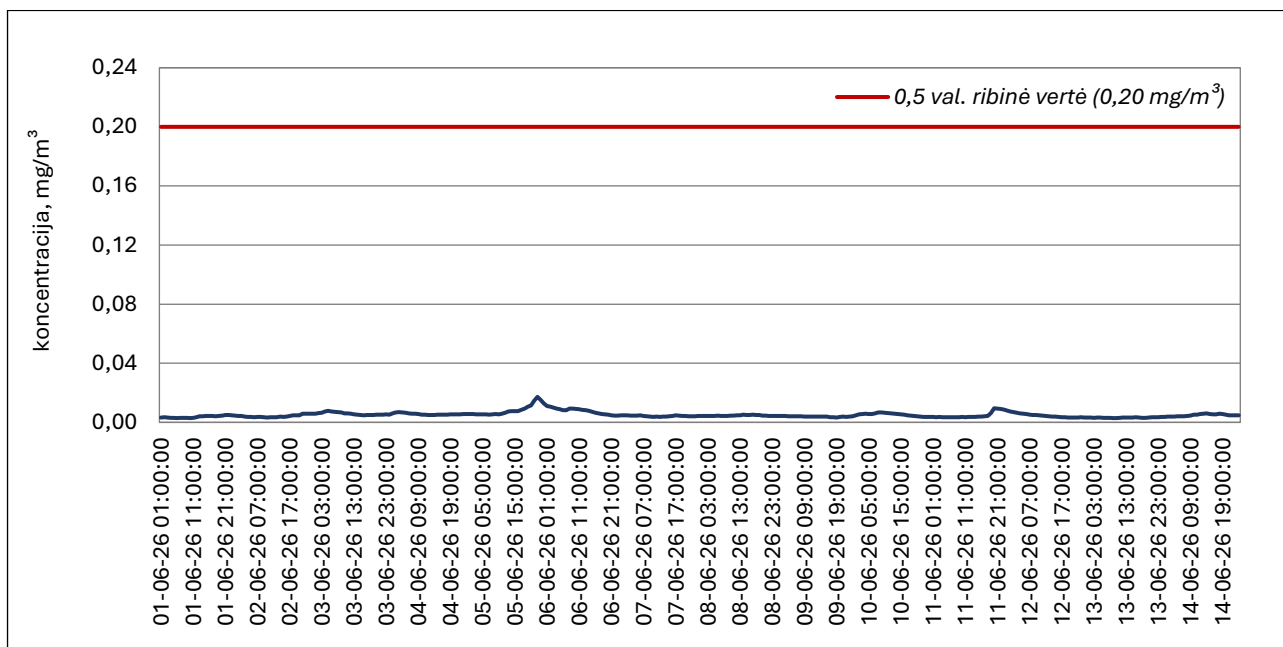

2 pav. Valandinės vandenilio sulfido koncentracijos, 2026 m. birželio 1–14 d.

AMONIAKO (NH₃) tyrimų, atliktų 2026 m. birželio 1–14 d., rezultatai:

- Matavimų metu esminių amoniako (NH₃) koncentracijos pokyčių ar dėsningų svyravimų nebuvo nustatyta – valandinės NH₃ koncentracijos siekė nuo 0,0029 iki 0,017 mg/m³, t. y. amoniako koncentracijai nustatyta pusės valandos ribinė vertė (0,20 mg/m³) neviršyta (3 pav.);

- Didžiausia vidutinė paros NH_3 koncentracija siekė $0,0082 \text{ mg/m}^3$ – ribinė vertė ($0,040 \text{ mg/m}^3$) taip pat neviršyta. Viso laikotarpio vidutinė amoniako koncentracija buvo lygi $0,0051 \text{ mg/m}^3$.

3 pav. Valandinės amoniako koncentracijos, 2026 m. birželio 1–14 d.

Detalesni tyrimų rezultatai pateikti 1–2 lentelėse.

1 lentelė. Vidutinė paros teršalų koncentracija, 2026 m. birželio 1–14 d., Šilo g. 5, Kazokiškės

MOBILI ORO KOKYBĖS TYRIMŲ STOTIS					
TERŠALAS	H_2S , mg/m^3	NH_3 , mg/m^3	TERŠALAS	H_2S , mg/m^3	NH_3 , mg/m^3
Ribinė vertė, nustatyta žmonių sveikatos apsaugai					
TYRIMŲ DATA	–	Paros ribinė vertė $0,040 \text{ mg/m}^3$	TYRIMŲ DATA	–	Paros ribinė vertė $0,040 \text{ mg/m}^3$
2026-06-01	0,0078	0,0038	2026-06-08	0,0088	0,0046
2026-06-02	0,0080	0,0043	2026-06-09	0,0075	0,0039
2026-06-03	0,0090	0,0059	2026-06-10	0,0078	0,0053
2026-06-04	0,0073	0,0056	2026-06-11	0,0076	0,0049
2026-06-05	0,0073	0,0082	2026-06-12	0,0074	0,0046
2026-06-06	0,0078	0,0076	2026-06-13	0,0081	0,0032
2026-06-07	0,010	0,0043	2026-06-14	0,0095	0,0049

2 lentelė. Vandenilio sulfido 1 valandos koncentracija, kai buvo viršyta 0,5 val. ribinė vertė (0,008 mg/m³)

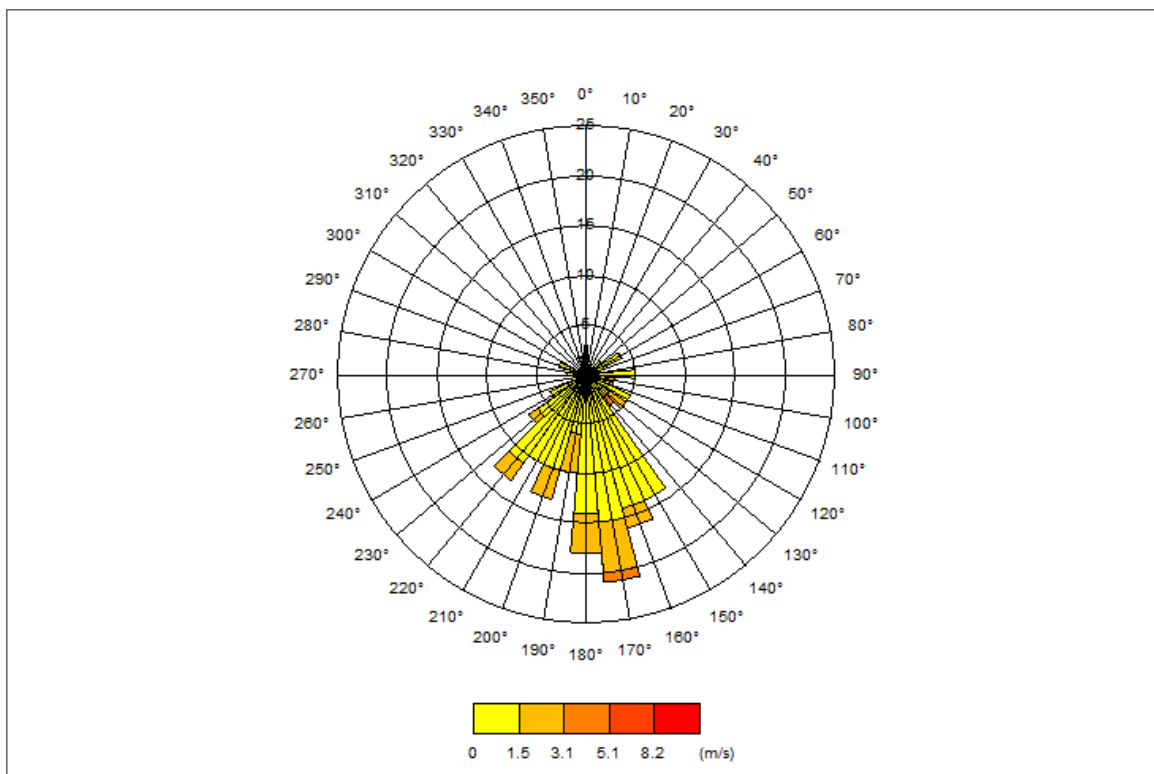
MOBILI ORO KOKYBĖS TYRIMŲ STOTIS					
TYRIMŲ LAIKAS	H ₂ S, mg/m ³	TYRIMŲ LAIKAS	H ₂ S, mg/m ³	TYRIMŲ LAIKAS	H ₂ S, mg/m ³
01-06-26 20:00:00	0,0085	07-06-26 01:00:00	0,023	13-06-26 05:00:00	0,0097
01-06-26 21:00:00	0,0090	07-06-26 02:00:00	0,016	13-06-26 23:00:00	0,0088
01-06-26 22:00:00	0,012	07-06-26 03:00:00	0,014	14-06-26 00:00:00	0,012
01-06-26 23:00:00	0,0091	07-06-26 04:00:00	0,013	14-06-26 01:00:00	0,012
02-06-26 00:00:00	0,0088	07-06-26 05:00:00	0,013	14-06-26 02:00:00	0,0092
02-06-26 01:00:00	0,010	07-06-26 06:00:00	0,017	14-06-26 03:00:00	0,015
02-06-26 02:00:00	0,0094	07-06-26 07:00:00	0,013	14-06-26 04:00:00	0,013
02-06-26 03:00:00	0,0087	07-06-26 08:00:00	0,013	14-06-26 05:00:00	0,013
02-06-26 04:00:00	0,0085	08-06-26 01:00:00	0,012	14-06-26 06:00:00	0,013
02-06-26 22:00:00	0,0087	08-06-26 02:00:00	0,012	14-06-26 07:00:00	0,0090
03-06-26 00:00:00	0,013	08-06-26 03:00:00	0,015	14-06-26 08:00:00	0,0088
03-06-26 01:00:00	0,011	08-06-26 04:00:00	0,0097	14-06-26 09:00:00	0,0095
03-06-26 02:00:00	0,017	08-06-26 05:00:00	0,014	14-06-26 10:00:00	0,0092
03-06-26 03:00:00	0,017	08-06-26 06:00:00	0,014	14-06-26 13:00:00	0,0085
03-06-26 04:00:00	0,018	08-06-26 07:00:00	0,0092	14-06-26 15:00:00	0,0085
03-06-26 05:00:00	0,012	10-06-26 03:00:00	0,013	14-06-26 20:00:00	0,0087
03-06-26 06:00:00	0,0090	10-06-26 04:00:00	0,012	14-06-26 22:00:00	0,0088
06-06-26 04:00:00	0,0098	13-06-26 03:00:00	0,010	14-06-26 23:00:00	0,010
07-06-26 00:00:00	0,016	13-06-26 04:00:00	0,012	15-06-26 00:00:00	0,0097

VANDENILIO SULFIDO (H₂S) tyrimų, atliktų 2026 m. kovo 25 d. – birželio 14 d., rezultatų analizė

Vertinant visą matavimų laikotarpį – nuo kovo 25 d. iki birželio 14 d., kuomet vandenilio sulfido 1 valandos koncentracija išmatuota didesnė nei 0,00849 mg/m³, sudaro 179 val. arba 9,2 % matavimų laiko. Aplinkosaugos požiūriu, toks rezultatas garantuoja, kad per kiekvieną valandą buvo nustatytas **bent vienas pusvalandžio ribinės vertės viršijimo atvejis, t. y. viršijimų atvejų skaičius yra ne mažesnis nei 179 ir gali siekti net iki 358**. Be to, didžiausia 1 valandos H₂S koncentracija, užfiksuota gegužės 3 d. 5 val., siekė 0,12 mg/m³ ir **pusės valandos ribinę vertę viršijo daugiau nei 14 kartų**.

Tomis valandomis, kai užfiksuoti H₂S koncentracijos viršijimai, daugiausiai vyravo pietų–pietvakarių vėjai, pavėjui nuo įmonės UAB „VAATC“ teritorijos (4 pav.).

Tuo tarpu, viso tyrimų laikotarpio vidutinė vandenilio sulfido koncentracija siekė 0,0078 mg/m³. Galime daryti prielaidą, kad pusvalandžio norma Kazokiškėse tapo **nuolatiniu foniniu užterštumu, o tai jau kelia tiesioginę ilgalaikę grėsmę žmonių sveikatai.**

4 pav. Vėjų rožė, kai 1 val. H₂S koncentracija viršijo 0,5 val. ribinę vertę (0,008 mg/m³), 2026 m. kovo 25 d. – birželio 14 d.